

23/2/96

הועדה לבירור פרשת תרומות הדם של עולי אתיופיה

17.3.96

הודעה לעתונות

**שר הבריאות בעדותו ב"ועדת נבון":
לקיחת תרומות הדם מהאתיופים מבלי לומר להם שלא ישתמשו
בתרומתם היתה פתרון אומלל, שלומיאלי, חסר תבונה ורגישות**

שר הבריאות ד"ר אפרים סנה אמר היום, בעדותו בפני "ועדת נבון" החוקרת את פרשת תרומות הדם של עולי אתיופיה, כי לקיחת תרומות הדם מהאתיופים מבלי לומר להם שלא ישתמשו בתרומתם היתה פתרון אומלל, שלומיאלי, חסר תבונה ורגישות. אף אם חדבר מעשה ללא כוונה וזדון, אמר חשר, היח בכך פתרון לא תקין, לא אתי ולא תנון.

חשר א. סנה היה העד המרכזי בישיבת הועדה, בראשות יצחק נבון, שחקיימה במזויאון ארצות המקרא בירושלים. חשר תקף את החוראה לא לומר את האמת לתורמים חאתיופים. "חשכיבו אדם מעולי אתיופיה, דחפו לו מחט לוריד, שאבו ממנו חצי ליטר דם ולא אמרו לו שאין ודאות שישתמשו בדם שלו. חוליכו אותו שולל. לדעתי חייבים להקפיד על זחירות רבה ביותר ביחס למתן תרומות דם אך לא לומר את האמת לתורמים זה חמור מאוד בעיניי, אמר חשר.

שר הבריאות אמר עוד בעדותו כי "אם חיינו צריכים חוכחה כיצד מכוונות טובות אפשר לחניע לגיחננס חרי פרשה זו מספקת את החוכחה". הוא ציין, כי ביסודו של דבר היו שתי כוונות רצויות - הראשונה, לחנן על ציבור מקבלי תרומות הדם בישראל - וחשנית, לא לחלבין ברבים את פני חעדה האתיופית. "חבעיה היא" - חוסיף חשר - "שחפתרון שמצאו לכך היח גרוע וחביא לחשתלשלות הקשה של האירועים". סנה ציין, כי לא הוא ולא שרי הבריאות שקדמו לו - חיים רמון ואהוד אולמרט - לא ידעו שלוקחים תרומות דם מהאתיופים אך לא משתמשים בחם. לדבריו, לא ניתנה כל חנחיה כתובה בנושא זה. מיד לאחר שנודע לו על כך - ערב הפרסום בעתונות - הוא חורח לחקפיא את תרומות הדם עד לבירור יסודי של הפרשה ועד שתקבע מדיניות חדשה.

שר הבריאות חודיע לחברי "ועדת נבון" כי משרדו יביא בקרוב לוועדה הצעה לנחל חדש לקבלת תרומות דם שמומחים עוסקים כעת בניבושן. לדבריו, תחיה בנוחל חחדש רשימה של ארצות שכל מי ששחה או קיים בחן יחסי-מין יחיה מגוע מלטרנס דם.

אפרים סנה טען עוד בעדותו כי קיים מצב אבסורדי לפיו הוא אמנם אחראי ציבורית ומיניסטרילית על מד"א אך בפועל זהו גורם עצמאי ואין לו כל סמכות אדמניסטרטיבית כלפיהם. בנושובה לשאלה מדוע חחליט לבקש ממנחל בנק הדם, ד"ר אמנון בן-דוד, לחשעות את עצמו אף שחחלטה על דרך חטיפול בתרומות התקבלה לפני שנכנס לתפקידו, אמר חשר כי טעותו של בן-דוד חיתה שכמנחל לא ביקש מחדש את אישור חממונים עליו. לדעת חשר, היח על ד"רבן-דוד לחעמיד את האחראים עליו על כך שנעשה דבר לא תקין, לא אתי ולא חנון בכך שאין אומרים את האמת לאתיופים.

חשר אמר עוד כי הוא לא היה מעלה בדעתו לחתרים מישהו ולא לומר לו שחדם שלו ייורק. כן עמד בעדותו על חקושי לגייס את חחנחנה חדתית למסע חסברה בנושא זה בקרב בני-חעדה האתיופית. בנושובה לשאלה האם לא נשקלה חאפשרות לחשתמש בתרומות הדם של חאתיופים לצורכי מחקר אמר חשר כי ישראל חתומה על אמנות בינלאומית חאוסרת שימוש במנות-דם של אנשים מקבוצות סיכון.